

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Інститут журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
Інституту журналістики
з навчально-виховної роботи
Корнєєв В. М
2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ
для здобувачів освітньо-наукового рівня
доктор філософії**

Для всіх спеціальностей, ліцензованих у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка для третього (освітньо-наукового) рівня

Вид дисципліни	вибіркова
Форма навчання	денна/заочна
Навчальний рік	2019/2020
Рік навчання	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

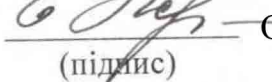
Викладач: **Жилінська Оксана Іванівна**, д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності економічного факультету

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2019

Розробник: **Жилінська Оксана Іванівна**, д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності економічного факультету.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри О.І.Жилінська
(підпис)

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол № 1 від 30.08.2019 року

Голова науково-методичної комісії А.М. Магомедова
(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол № 1 від « 30 » 08 2019 року

Голова науково-методичної комісії
Інституту журналістики (Волобуєва А. М.)

« 30 » 08 2019 року

1. Мета дисципліни: формування у аспірантів системних знань і навичок організації науково-дослідницьких робіт, застосування загальнонаукових і спеціальних підходів, методів і процедур у науковому пізнанні для досягнення визначених пізнавальних і науково-прикладних цілей.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Аспірант повинен знати: сутність і логіку наукового дослідження, основні загальнонаукові і спеціальні підходи, методи і процедури, що застосовуються у процесі наукового пізнання, рівні та етапи проведення наукових досліджень, форми викладення наукових результатів та вимоги до їх оформлення.

Аспірант повинен вміти: формувати пізнавальні цілі наукового дослідження, організувати його виконання за відповідними етапами, добирати відповідний предмету та цілям дослідження пізнавальний інструментарій, формулювати робочу гіпотезу, презентувати наукові результати у формі виступу на конференції, тез, наукової статті, відзиву на автореферат, а також розробляти завдання дослідження.

3. Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Принципи організації науково-дослідницьких робіт» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування у нього компетентностей у сфері організації науково-дослідницьких робіт. Особлива увага приділяється процесу наукового пізнання в економічній науці, його завданням, структурі і нормам, методології наукового пошуку, обґрунтуванню його результатів і шляхів розробки та розв'язання наукових проблем у процесі теоретичних досліджень.

4. Завдання вивчення дисципліни: полягає у формуванні у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системного комплексу професійних та соціальних компетентностей щодо організації науково-дослідницьких робіт на основі розуміння закономірностей розвитку науки, знання сучасних концепцій наукових досліджень, застосування підходів та методів наукового пошуку, опанування технологічних особливостей та логіки проведення науково-дослідницьких робіт.

Особлива увага приділяється формуванню здатностей до розроблення програми наукового дослідження з обґрунтуванням проблеми, вибором методів наукового дослідження, формуванням фактологічної та емпіричної бази, застосуванням інструментальних засобів наукового дослідження; публічного захисту дисертації; формування та інструментарію реалізації наукової та методологічної культури, соціальної відповідальності вченого, принципів академічної доброчесності, ефективного наукового співробітництва.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	закономірності розвитку науки, сучасні концепції наукових досліджень	<i>лекція, практичне заняття</i>	<i>тест, опитування виконання практичних завдань, презентація дискурс, іспит</i>	35%
1.2.	нормативно-правовий формат організації науково-дослідницьких робіт	<i>лекція, практичне заняття</i>		
1.3.	категорії, принципи, теорії, парадигми, концепції і методи як складові методології наукового дослідження; специфіку застосування підходів та методів наукових досліджень	<i>лекція, практичне заняття</i>		
1.4.	технологічні особливості проведення науково-дослідницьких робіт; логіку, організацію, зміст наукового дослідження	<i>лекція, практичне заняття</i>		
1.5.	форми організації та інструменти фінансового забезпечення науково-дослідницьких робіт	<i>лекція, практичне заняття</i>		
1.6.	наукометричні бази даних та показники цитованості науковця	<i>лекція, практичне заняття</i>		
2.1.	застосовувати бібліографічний апарат наукового дослідження; формувати бібліографічні списки	<i>практичне заняття</i>	<i>тест, тренінг, іспит</i>	20%
2.2.	здійснювати розроблення програми наукового дослідження з обґрунтуванням проблеми, вибором методів наукового дослідження, формуванням фактологічної та емпіричної бази, застосуванням інструментальних засобів наукового дослідження	<i>практичне заняття</i>		
2.3.	структурувати процес наукового дослідження	<i>практичне заняття</i>		
2.4.	оформляти наукові тексти з дотриманням вимог до мови і стилістики			
2.5.	забезпечувати права інтелектуальної власності	<i>практичне заняття</i>		
3.1.	безконфліктне спілкування в науковому середовищі	<i>підготовка презентацій</i>	<i>оцінювання виступів, презентацій, іспит</i>	15%
3.2.	публічний захист дисертації	<i>підготовка презентацій</i>		
3.3.	наукова та методологічна культура, специфіка її формування та інструментарій реалізації	<i>підготовка презентацій</i>		
3.4.	наукове співробітництво	<i>підготовка презентацій</i>		
4.1.	забезпечення оригінальності та наукової новизни дослідження	<i>PDP</i>	<i>звіт про виконане завдання, іспит</i>	30%
4.2.	апробація та публікація результатів наукового дослідження	<i>PDP</i>		
4.3.	впровадження завершених науково-дослідницьких робіт	<i>PDP</i>		
4.4.	дотримання принципів академічної доброчесності	<i>PDP</i>		
4.5.	соціальна відповідальність вченого	<i>PDP</i>		

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання: (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання аспірантів:

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Обов'язковим для допуску до екзамену є виконання модульної контрольної роботи, *PDP*.

Семестрове оцінювання:

Оцінювання за формами контролю:

	ЗМІ	
	<i>Min. – 36 балів</i>	<i>Max. – 60 балів</i>
Усна відповідь, презентація	12	20
Участь у тренінгах	6	10
PDP – презентація	12*1 = 12	20*1 = 20
PDP	6*1 = 6	10*1 = 10
Іспит	<i>Min. 24 бали / Max. 40 балів</i>	

Для аспірантів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 20 балів* для одержання допуску до екзамену обов'язково виконати творче завдання підвищеної складності, яке оцінюється у 40 балів. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів.

У випадку відсутності аспіранта з поважних причин відпрацювання та перездача PDP (МКР) здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Викладач на останньому занятті повідомляє здобувачів про їх рейтинг у балах.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль1	Змістовий модуль2	Екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	14	14	32	60
Максимум	30	30	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання аспірантів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, участь у тренінгах. PDP (personal development plan) виконується протягом вивчення курсу, презентується і оцінюється на останньому семінарському занятті. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 60 балів. Іспит – 40 балів. Сумарно аспірант може отримати максимально 100 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно /Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план:

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин			
		лекції	практичні	консультації	С/Р
Змістовий модуль 1. Методологія та методи наукових досліджень.					
	Тема 1. Наука у сучасному суспільстві: принципи, концепції, процес дослідницької діяльності	2	1		10
	Тема 2. Сучасні форми науково-дослідницької діяльності та її нормативно-правове регулювання	2			10
	Тема 3. Методологія дослідницької діяльності та загальнонаукові методи дослідження	2	1		12
	Тема 4. Використання спеціальних методів наукового дослідження	2		1	12
	Модуль 1	8	2		44
Змістовий модуль 2. Етапи і результати наукових досліджень.					
	Тема 5. Загальна послідовність і методика проведення наукового дослідження	2			12
	Тема 6. Особливості організації науково-дослідницької роботи та форми її фінансування	2		1	10
	Тема 7. Принципи роботи з науковою літературою і первинною інформацією	2	1		10
	Тема 8. Сучасні вимоги до мови, стилю та оформлення науково-дослідницьких робіт	2			10
	Тема 9. Інтелектуальна власність та принципи академічної доброчесності наукових досліджень	2	1		10
	Модуль 2	12	2		52
	ВСЬОГО	18	4	2	96

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекцій – **18 год.**

Практичні – **4 год.**

Консультацій – **2 год.**

Самостійна робота – **96 год.**

8. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. 7 сходинок підготовки успішної дисертації : монографія / [Старостіна А. О., Кравченко В. А., Нагачевська Т. В. та ін.] / За заг. ред. проф. Старостіної А. О. – К.: НВП “Інтерсервіс”, 2017. – 276 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підруч. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
3. Бобилев В. П. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / В. П. Бобилев, І. І. Іванов, Ю. С. Пройдак; Нац. металург. акад. України. – Дніпропетровськ : ІМА-пресс, 2014. – 643 с.
4. Головань С. М. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / С. М. Головань, О. Л. Голубенко, О. С. Петров, В. О. Хорошко, Л. М. Щербак; МОНМС України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2011. – 330 с.
5. Данильян О. Г. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2017. – 446 с.
6. Жилінська О. І. Науково-технічна діяльність у контексті самоорганізації: монографія. – К. : Парламентське видавництво, 2010. – 552 с.
7. Жилінська О. І. Розвиток науково-технічної діяльності: теорія і практика активізації : у 2 т. : дис. ... доктора економ. наук : 08.00.03. К., 2015. Т. 1. 564 с. Т. 2: Додатки. 203 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.
9. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / [І. С. Добронравова та ін. ; за ред. І. С. Добронравової] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київський університет, 2018. – 606 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад’ютантів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
11. Остапчук М. В. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / М. В. Остапчук, А. І. Рибак, О. С. Ванюшкін; Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса : Фенікс, 2014. – 375 с.
12. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посіб. / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Є. І. Словенко. – Київ : Лібра, 2004. – 344 с.
13. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підруч. – 2-ге вид., перероб. і доп. / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – К. : Знання, 2007. – 317 с.
14. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науководослідницької діяльності : підруч. – 5-те вид., стер. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К.: Знання, 2009. – 307с.

Додаткові:

1. Александров І. О. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / І. О. Александров, К. І. Ткач, С. В. Філіппова ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Астропринт, 2018. – 197 с.
2. Афанасьєв А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / А. О. Афанасьєв, Є. В. Кузькін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 96 с.
3. Вихрущ В. О. Методологія та методика наукового дослідження. - Тернопіль, 2004. – 224 с.
4. Гальчинський А. С. Економічна методологія. Логіка оновлення : Курс лекцій. – К. : АДЕФ-Україна, 2010. – 572 с.

5. Ганін В. І., Ганіна Н. В., Гурова К. Д. *Методологія соціально-економічного дослідження* : навч. посіб. – К. : Центр навч. літерат., 2008. – 224 с.
6. Дубницький В. І. *Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці* : навч. посіб. / В. І. Дубницький, Н. Ю. Науменко, С. О. Федулова ; [заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Дубинського В. І.] ; Держ. ВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". – Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. – 443 с.
7. Зацерковний В. І. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
8. *Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація)* : [навч. посіб.] / [В. М. Геєць та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., акад. НАПН України А. А. Мазараки ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Вид. 2-ге, допов. – К. : КНТЕУ, 2011. – 295 с.
9. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури. – 2004. – 212 с.
10. Іноземцев Г. Б. *Методологія наукових досліджень* : монографія / Г. Б. Іноземцев, В. В. Козирський, О. В. Окушко ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : Компринт, 2017. – 196 с.
11. Кислий В. М. *Організація наукових досліджень* : навч. посіб. / В. М. Кислий. – Суми : Унів. кн., 2011. – 223 с.
12. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. *Основи наукових досліджень* : навч. посіб. – [2-е вид., перероб. і доповн.]. – К. : ВД "Професіонал", 2004. – 208 с.
13. Ладанюк А. П. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. / Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. ; Нац. ун-т харч. технологій. – Київ : Ліра-К, 2018. – 351 с.
14. Краус Н. М. *Методологія та організація наукових досліджень* : навч.-метод. посібн. / Н. М. Краус ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон. теорії та регіон. економіки. – Полтава : Оріяна, 2012. – 180 с.
15. Малигіна В. Д. *Методологія наукових досліджень* : монографія / В. Д. Малигіна, О. Ю. Холодова, Л. М. Акімова ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2016. – 247 с.
16. *Методика та організація наукових досліджень* : навч. посіб. / [О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль : Видавн.-поліграф. центр ТНЕУ "Економічна думка", 2012. – 196 с.
17. Мочерний С. В. *Методологія економічного дослідження* / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 416 с.
18. Ноздріна Л. В. *Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці* : навч. посіб. (теорет. матеріал, метод. вказівки та завдання до виконання лаб. занять і самот. роботи студентів) / Лариса Ноздріна ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. – 243 с.
19. Орехов А. М. *Методы экономических исследований* : учеб. пособие. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 392 с.
20. Пилипчук М. І. *Основи наукових досліджень* : підруч. / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. – К.: Знання, 2007. – 270 с.
21. Подольская Е. А. *Методология научных исследований: терминологический словарь*. – Харьков : Изд-во НУ А, 2016. – 124 с.
22. Поппер К. *Логика научного исследования* / [пер. с англ., под общ. ред. В. Н. Садовского]. – М. : Республика, 2004. – 447 с.
23. Прокопенко І. Ф., Ганін В. І. *Методика і методологія економічного аналізу* : навч. посіб. – К. : Центр навч. літератури, 2008. – 430 с.
24. Пушкарь А. И., Потрашкова Л. В. *Основи научных исследований и организация*

научно-исследовательской деятельности : учеб. пособие. – Харьков, ХНЗУ, 2009. – 306 с.

25. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Романчиков. – К. : ЦУЛ, 2007. – 254 с.

26. Скотний П. В. Економіко-теоретичне знання в парадигмі методології : монографія. – Дрогобич : Ред.-видавн. відділ Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка, 2011. – 407 с.

27. Сондерс М., Льюис Ф., Торнхилл З. Методи проведення економічних досліджень / пер. с англ. – [3-е изд.]. – М. : Эксмо, 2016. – 640 с.

28. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – [6-те вид., переробл. і доповн.]. – К. : Знання, 2008. – 310 с.

29. Юринєць В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. / В. Є. Юринєць : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.

30. Boumans, M., Davis, J. Economic Methodology. Understanding Economics as a Science. – L. : Palgrave Macmillan, 2017. – 248 p.

31. Ekelund, R. B., Hebert, R. F. A History of Economic Theory and Method. – [6 edition]. – N.Y. : Waveland Press. – 2013. – 733 p.

9. Додаткові інформаційні ресурси

1. ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання” (з поправками, внесеними в національний нормативний документ, ІПС № 12–2016.

2. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.99 р. № 309. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/309-99-п>

3. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п>

4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

5. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 13.12.91 р. № 1977-XII. – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>

6. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ МОНмолодьспорт України від 17.10.2012 № 1112/– URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12.22>

7. Чайковський Ю. Наукометричні бази та їх кількісні показники (Частина І. Порівняльна характеристика наукометричних баз) / Чайковський Ю., Сілка Ю., Потоцька О. // Вісник НАН України. – 2013. – № 8. – С. 95–97.

8. Чайковський Ю. Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники (Частина ІІ. Фактори, що впливають на кількісні показники наукометричних баз) / Ю. Б. Чайковський, Ю. В. Сілка, О. Ю. Потоцька // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 9. – С. 84–92.

Інтернет-ресурси:

1. МОН затвердило нові вимоги до оформлення дисертації. – URL: <https://mon.gov.ua/news/usi-novivni-novini-2017-03-09-mon-zatverdilo-novi-vimogi-do-oformlennya-disertacziyi>

2. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ МОН України N 40 від 12.01.2017 р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>

3. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Наказ МОН України N 1220 від 23.09.2019 р. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE34057.html
4. All Prizes in Economic Sciences / The Official Web Site of the Nobel Prize. – URL: http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economic-sciences/laureates/
5. Association for Heterodox Economics. – URL: http://www.hetecon.net/division.php?page=about&side=what_is_the_ah
6. European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE). – URL: <https://eaepe.org/>
7. International Confederation of Associations for Pluralism in Economics (ICAPE). – URL: <https://icape.org/>
8. Society of Heterodox Economists (SHE). – URL: <https://www.business.unsw.edu.au/research-site/societyofheterodoxeconomists-site>
9. Economics and Philosophy. – URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/economics-and-philosophy>
10. Journal of Economic Methodology. – URL: <https://www.tandfonline.com/loi/riec20>